

tijdvak 1
vrijdag 25 mei
07.30 - 10.00 uur

Spaans

Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het bijgeleverde programma Wolf.
Zend de gegevens uiterlijk donderdag 31 mei 2018 elektronisch naar het ETE.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit eindexamens vwo-havo-vsbo d.d. 23-06-2008, PB 2008 no 54.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

- 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, heeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dit examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wel mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen door het ETE rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Spaans TKL eerste tijdvak 2018 kunnen maximaal 49 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 8 teksten en 36 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

*Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.
Alle open vragen moeten in het Spaans beantwoord zijn.*

Texto 1 Un tenedor que detecta lo que te llevas a la boca

- 1 C
- 2 **maximum score 1**
Kern van een juist antwoord:
programarlo (con anterioridad)
- 3 **maximum score 1**
Se ejecuta ... a tocarlas.
- 4 A

Texto 2 Para reflexionar

- 5 **maximum score 1**
Voorbeelden van een juist antwoord:
- para que no le molestara
 - para mantenerlo ocupado
 - para que no le interrumpiera
 - para distraer su atención
- 6 D
- 7 **maximum score 1**
en el hombre está la solución a los problemas del mundo
- 8 B
- 9 A
- 10 D

Texto 3 ¡Viva la vida salvaje en la Florida!

- 11 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 B

13 B

14 C

15 A

16 maximum score 4

Vier van de volgende, voor elk 1 punt:

- la caza
- la basura plástica
- los botes con hélices
- las redes
- la pesca (deportiva)
- la destrucción del sitio de anidamiento

NB: Alleen de eerste 20 woorden beoordelen.

17 maximum score 2

Kern van een juist antwoord:

- 1 ... su peso / grandura 1
- 2 ... su forma de respirar 1

NB: Alleen de eerste 10 woorden beoordelen.

Texto 4 Nuevos inventos

18 maximum score 4

alternativa para recargar el celular	de donde proviene / donde se usa	compañía / nombre del producto
cargador solar individual	California	--
cáscara de energía	--	--
cinturón con cargador USB	--	Cinturón XOO
punto de carga múltiple	San Francisco / bares, cafés, restaurantes	Doblet
recarga inalámbrica	San Francisco / Starbucks / cafeterías	Powermat

Indien in 6 hokjes iets goeds ingevuld en in de andere 4 hokjes een streepje (of daar niks ingevuld)

4

Voor elke fout 1 scorepunt aftrekken.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximum score 1

Voorbeelden van een juist antwoord:

... la industria de las baterías va a pasos lentos. / ... la tecnología de las baterías no avanza a la misma velocidad.

NB: Alleen de eerste 15 woorden beoordelen.

20 maximum score 1

En Londres buscan adaptar las cabinas de teléfonos rojas en desuso y convertirlas en cargadores gratuitos.

21 maximum score 1

Kern van een juist antwoord:

la energía inalámbrica (que no requiere la conexión del teléfono a una red eléctrica)

22 C

Texto 5 Facebook & Whatsapp

23 A

24 B

25 maximum score 1

- Texto A: La opción ... aún no existe / no está realizado
- Texto B: La opción ... ya existe / ya se realizó

*NB: Alleen als beide elementen correct zijn, 1 scorepunt toekennen.
Alleen de eerste 10 woorden beoordelen.*

26 C

Texto 6 Mafalda

27 C

Texto 7 Una visita a los Estados Unidos

28 maximum score 4

situación	SÍ	NO
Entras con tu yate a un puerto de la Florida.	X	
Eres médico y viajas a Orlando con tu familia.		X
Eres un pelotero profesional y vas a jugar con Atlanta Braves.	X	
Has cometido un crimen.	X	
Vas a continuar tus estudios en Nueva York	X	
Vas a visitar a tu familia en Los Ángeles, California.		X

Indien 6 kruisjes correct

4

Voor elke fout 1 scorepunt aftrekken.

Texto 8 La luz que alumbra el alma

29 D

30 C

31 D

32 maximum score 1

Kern van een juist antwoord:

a continuar enseñando

33 D

34 maximum score 2

- ciegos
- invidentes

1

1

35 maximum score 3

Voorbeelden van juiste antwoorden, drie van de volgende, voor elk 1 punt:

- Consiguió una beca para estudiar (pedagogía de ciegos en los EEUU).
- Terminó exitosamente sus estudios.
- Logró que se estableciera la primera escuela para ciegos de Puerto Rico.
- Dirigió el instituto para ciegos.
- Recobró la vista.

NB: Alleen de eerste 30 woorden beoordelen.

36 maximum score 1

Dios pone a cada cual en el lugar donde se necesita.